

nešto pametno. Njegova predavanja iz liturgije o crkvnim stilovima i crkvenim obredima u trećem razredu bjehu uzorna metodička ostvarenja i teško bi se o tim stvarima moglo ljepše govoriti. No s istim nam je žarom i uspjehom približavao i teže gradivo iz dogmatike, moralke, crkvene povijesti i slično. Blag čovjek, kakav je bio, nikada nije dizao glas. Učio nas je, dakako, ne samo vjeri nego i potrebi da budemo dobri, da prevladavamo zlo u sebi. I još samo jedan detalj koji je najbolje otkrivaо njegovu dobru i široko-grudnu dušu. Za razliku od don Tome koji je na tome inzistirao, prof. Matijaca nije zahtijevao da moramo dolaziti na nedjeljnu misu nego: ako hoćemo... I, naravno, svi smo uglavnom dolazili.

YOSHIN OGATA U KRAJU SIKSTA V.

Uz dodjelu nagrade »Pericle Fazzini« za suvremenu skulpturu

Petar Zdravko Blajić

Komunalna uprava turističkog gradića Grottammare u Italiji pametno je, na dugi rok, iskoristila činjenicu da je u njihovu mjestu rođen možda najveći suvremeni, prije četiri godine preminuli, talijanski kipar *Pericle Fazzini* (najpoznatije mu je djelo *Uskrsnuće* u vatikanskoj dvorani za svećane papinske audijencije). Dovela je do ostvarenja da se osnuje nacionalna nagrada »*Pericle Fazzini*« za suvremenu skulpturu, da se promocija nagrađenoga održi u njihovu mjestu, da nagrađeni priredi također u njihovu mjestu svoju antologičku izložbu i da dio izloženih predmeta ostane u trajnom vlasništvu Centra za dokumentaciju u Grottammare.

Godine 1990., koncem rujna, komisija u sastavu najuglednijih talijanskih umjetnika i povjesničara umjetnosti (Florindo De Santi, Luigi Lambertini, Claudio Spadoni i Carlo Meloni) proglašila je pobjednikom drugog natječaja »*Pericle Fazzini*« japanskog umjetnika, kipara *Yoshina Ogatu*. Prije njega nagradu je dobila *Fulvia Ligi*.

Dobitnik spomenute nagrade Ogata, iako je već stekao međunarodni ugled, u nas je gotovo posve nepoznat, zato evo nekoliko osnovnih podataka. Yoshin Ogata rodio se je 18. studenoga 1948. u gradu Miyakonoju, blizu Tokija. Studirao je na akademiji »Belle Arti« u Firenci kod profesora Oscara Gallo i Emilia Greco; bio je na specijalizaciji u Breri kod profesora Messina te u Rimu i Carrari. Ogata danas živi u gradiću Ortonovo kod La Spezie, a predaje i ima atelje u Carrari. Za mjesto svoga življenja i djelovanja izabrao je, dakle, ovaj Japanac talijansku Toskanu, točnije onaj povijesni troskut u kojemu se nalaze najpoznatiji kamenolomi kamena i mramora: Carrara, Massa i Pietrasanta. Izlagao je u Italiji, Japanu, Londonu, Sjedinjenim Državama i Meksiku. Svaka njegova izložba pobudila je kod publike izuzetno zanimanje, a od stručne kritike bila je ocijenjena visokom ocjenom. Za ovogodišnju nagradu »*Pericle Fazzini*« imao je ozbiljnih konkurenata.

Na antologičkoj izložbi u Grottammare u dvorani Kursaal, čiju je postavu nadzirao sam autor, izloženo je 50 skulptura koje se inače nalaze po muzejima širom svijeta. Sve su skulpture izradene u talijanskom kamenu i mramoru; sama izložba, čija postava nosi kozmologisko-biblijski motto »vatra i voda — voda na kamen« prikazuje umjetnikove umjetničke etape od prvih figurativnih iskaza do karakterističnih plastika koje imaju samo formu, u

čemu kao da slijedi umjetnika čiju je nagradu dobio. Na izuzetan način sjednjuje simbolizam umjetnosti svoje domovine, zemlje Izlazećeg Sunca, s modernim trendovima zapadnjačke plastične umjetnosti. Susrećemo se na izložbi sa skulpturama totemskog i totemističkog izraza i sadržaja koje ocravaju životni ciklus: »čovjek odnekud dozvan (u ovu egzistenciju) i čovjek nekamo poslan (u neku egzistenciju)«.

Na svečanosti dodjele nagrade i otvaranja izložbe održali su, u organizaciji predsjednika čitavog programa Vite Clementi, kraći vokalni koncert sa skladbama talijanskih i hrvatskih autora mlađi umjetnici iz Splita (učenici Muzičke škole »Josip Hatze« u klasi prof. Branke Ristić) sopran *Marija Bubić* i tenor *Spiro Boban*, uz glasovirsku pratnju Olge Račić; kroz program je vodio potpisani ovoga priloga, a bili su prisutni mnogi uglednici talijanskog kulturnog, političkog i crkvenog života, osobito pokrajine Marche; tako ugledni likovni kritičar i predsjednik žirija Floriano De Santi, brat i udovica pok. umjetnika Fazzinija gđa Anita Buy Fazzini i drugi. U reprezentativnom katalogu koji je izdao u prigodi postave i dodjele nagrade, što je obaveza organizatora, napisao je urednik kataloga Luigi Lambertini: »Aristokratičnost i esencijalna vitalnost skulptura Yoshina Ogata priziva izravno u pamet realnost različitih svjetova i s njima civilizacija, dalekih u vremenu i prostoru, one niponske (japanske), orientalne u najširem značenju, i one druge, zapadnjačkih (europskih) korijena. Te dvije niti su tu, prisutne u svojoj očitosti, ali pomiješane i među sobom kao srasle.« Sličnim riječima na otvaranju izložbe Ogatinu umjetnost opisao je kritičar Carlo Meloni.

I tako, jedna ideja o dodjeli nagrade »Pericle Fazzini« i priređivanju antologische izložbe nagrađenog s obvezom da u Centru za dokumentaciju ostanu prvi put izložene skulpture i da se pribave skulpture drugonagrađenih, učinilo je da gradić Grottammare, inače vrlo ponosan na svoga najvećeg sina velikog renesansnog papu Siksta V. čiju su preci pred Turcima prebjegli iz Hrvatske, pribavi više od 150 skulptura suvremenih autora (Bodini, Peschi, Canuti, Sangregorio, Ligi...) i da postane jedan od važnijih centara talijanske suvremene umjetnosti.

SLUGA BOŽJI OTAC LINO MAUPAS

Vjekoslav Matijević

U krug hrvatskih blaženika pripada i naš, na žalost, ne dovoljno poznati spličanin otac Lino Maupas. Djed mu je rođen u Parizu, a u Dalmaciju je došao s Napoleonovom vojskom i bio je upravitelj vojnih bolnica Ilirskeh pokrajina. Oženio se sa Spiličankom i imao je dva sina. Starijeg Petra-Dujma koji je postao nadbiskup i metropolita zadarski te mlađeg Ivana koji je studirao u Padovi. Ivan se oženi s dramском umjetnicom Rozom Mariani iz Avenzzana, te se nakon dužih putovanja po Italiji naseli u Splitu. U toj obitelji, među šestero sinova i četiri kćeri po rođenju posljednji bio je Lino. Rođen je 30. kolovoza 1866. u Splitu u Velom Varošu (kuća Pavazza II. kat, Sinovićeva ulica); kršten je u župskoj crkvi Sv. Križa; na krštenju je dobio ime ALPINOLO-HILDEBRAND-HUMBERT. Do 1876. pohađa pučku školu u Splitu, kad se obitelj seli u Zadar. U obiteljskom krugu proveo je vedro i veselo djetinjstvo; već u mlađim danima zapaža se njegova sklonost svećeničkom zvanju te je postao svećenik-franjevac. Njegov stric, zadarski nadbiskup, msgr. Petar-Dujam Maupas uputio ga je na školovanje u zadarsko nadbiskupsko sjemenište, tada pod upravom oo. Isusovca. Prvu sv. pričest primio je 21. svibnja 1879. god., a potvrdu 14. srpnja 1881. god. od svojega strica nadbiskupa